

Teater

Lärohandledning
för- och efterarbete

Hedvig och Max-Olov

en föreställning för
åk 1,2 & 3

TEATER MARTIN
MUTTER

Vi hälsar dig och din klass varmt välkomna till oss på Teater Martin Mutter! Vi hoppas att ni får en trevlig upplevelse och att ni blir sugna på mer teater, konst och musik!

Enligt Lgr11 skall eleverna efter genomgången skolgång ”kunna använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud”. Det kräver en hel del av dig som lärare och av oss!

Därför är det viktigt att vi möter eleverna och deras frågor och de funderingar som uppstår innan och efter ett teaterbesök på ett öppet och ärligt sätt.

Med lärarhandledningen vill vi ge dig som lärare och vuxen lite praktiska tips och kanske även svar på några frågor som du eller barnen kan tänkas ha. Dessutom ger vi förslag på enkla övningar som ni kan göra tillsammans. Detta sammantaget hoppas vi ska göra ert besök ännu mer intressant.

Hör gärna av er

Återigen - varm

Hedvig och Max-Olov handlar om att ljuga för att duga. Om vänskap, svek, längtan och rädsla. Och det svåra i att säga förlåt.

Hedvig drömmer om en egen häst. Men får man ingen häst – utan bara nästan en häst – kan det hända att man drabbas av ljugarsjukan.

Hedvig råkar säga att hon har fått en ny granne som har tre vita hästar som hon får rida på när hon vill. Snabbt blir hon populärast i klassen och lögnen bara växer.

Men vad händer när sanningen kommer fram?

Varför är det bra med teater?

Teater handlar om oss människor och hur vi fungerar i en värld med andra människor.

Teater är också en viktig form för kommunikation.

Man kan säga att teater är en spegelbild av livet, sett

genom ett temperament, precis som all konst.

I teaterns värld kan du spegla dig och reflektera över omvärlden. Du kan närma dig speciella teman som t ex kärlek, fördomar, miljö osv. Teater kan också vara en utgångspunkt för diskussioner om det som känns viktigt och du kan sätta dig i rollfigurens ställe om ämnet är känsligt.

Alla har sin egen historia att berätta. Genom att se och använda teater kan du hitta din egen historia, ditt eget liv och få perspektiv framåt och bakåt i tiden. Att lära känna sig själv och att se att du inte är ensam. Att tala om det svåra kan ge tröst. Barn skapar ofta lyckliga slut när de behöver dem. Barn ser framåt, skapar nya bilder och diktar vidare.

Vad kan du göra före och/eller efter en teaterföreställning med eleverna?

Innan föreställningen

Det är bra om du kan **skapa en beredskap inför föreställningens aktuella tema**. Däremot är det viktigt att **inte berätta för mycket om** föreställningens innehåll eftersom det är lätt att väcka förväntningar som inte uppfylls.

Du kan också berätta om hur en teaterproduktion arbetas fram. Att skådespelarna spelar sina roller efter givna förutsättningar och manus, att ljus, ljud, rekvisita och scenografi har sina funktioner i den helhet som presenteras.

Varje detalj som finns med i föreställningen har valts med omsorg och är bärare av en mening som stödjer helheten i innehållet. Varje objekt som finns med i pjäsen har sin egen historia även om detta inte berättas i pjäsen.

Det här kan du göra före teaterbesöket

- öppna för olika tankar och associationer inför föreställningen
- betona att det är den egna upplevelsen som är viktig och att det inte går att värdera om en konstupplevelse är bra eller dålig.
- visa att teater har med oss människor idag att göra
- påvisa hur viktig publiken är
- skapa en förberedelse för den känslomässiga stämningen, dock utan att något ur föreställningen avslöjas.
- väcka lust, nyfikenhet och intresse för teater och den föreställning ni ska se.

Efter föreställningen

Här gäller det att se upp med vad man själv som pedagog blivit fångad av. Det är lätt att man som pedagog får många idéer om vad man vill att eleverna ska fördjupa sig i efter föreställningen.

Det viktigaste i efterarbetet är att respektera varje elevs upplevelse av föreställningen. Därför måste man spara sina egna idéer.

Undvik att värdera föreställningen för tidigt. Börja istället med det specifikt konkreta utifrån elevernas egna intryck. Det viktiga är att ta till vara elevernas upplevelser. Här är möjligheterna många. Man kan skriva, teckna och måla, göra rollspel eller prata och diskutera.

Efterarbetets syfte är:

- att ta emot elevernas upplevelse och genom frågeställningar och gestaltande få igång en diskussion som är angelägen för gruppen
- att reflektera kring föreställningen och den egna verkligheten
- att låta eleverna få tid och utrymme till att bli medvetna om vad de har sett
- att låta verklighet och teater berika varandra
- att efter teaterbesöket ha skapat en känsla av att de som publik förstår teater

Efterarbete

Förslag på frågor att prata om

- Ditt starkaste minne från föreställningen?
- Vem skulle du vilja vara i föreställningen?
- Kunde du känna igen dig i någon situation? Om ja - vilken då? Varför? Om nej - varför?
- Varför ljög Hedvig?
- Får man ljuga ibland? Om ja - när då? Om nej - varför inte?
- Varför blev Hedvigs kompisar sura när de fick reda på att Max-Olov var en åsna?
- Är det svårt att säga förlåt?
Om ja . varför då? Om nej - varför inte?

Förslag på uppgift

Det här djuret önskar jag mig mest av allt!

Låt eleverna rita/måla sitt favoritdjur. Ha en utställning på alla tecknigarna och be dem prata om varför det är deras favoritdjur, Beroende av elevernas ålder så kan man be dem ta fram lite fakta kring djuret som de kan skriva ner och även berätta om.

4-hörnövnig

Svaren finns representerade i rummets olika hörn. De fjärde hörnet bör alltid vara ”alltid öppet för egna förslag” Övningen görs helst med de lite äldre barnen.

Vad är viktigast med en vän?

1. Att man har roligt tillsammans.
2. Att man har samma intressen.
3. Att man kan lita på varandra.
4. Öppet hörn.

Vad är det värsta man kan bli utsatt för?

1. Att bli retad inför klassen.
2. Att kompisarna ljuger.
3. Att inte få vara med.
4. Öppet hörn.

Som ledare presenterar du varje ”hörn” genom att gå till det och redogöra för ”hörnets” åsikt. Viktigt att du är neutral till de olika svarsalternativen.

Repetera svaren en gång. Låt eleverna tänka efter en kort stund. Be dem sedan ställa sig i det hörn som mest överensstämmer med deras egen åsikt. Påpeka att man kan byta hörn efter att ha lyssnat på någon annans argument.

När eleverna ställt sig i sina hörn finns det två sätt att leda övningen:

A - Låt varje ”hörn” prata ihop sig innan man ska motivera sig inför hela gruppen. Då får de först träna sig att argumentera bland de som tycker likadant i en liten grupp.

B - Starta utfrågningen direkt genom att be några elever från varje hörn att motivera sina åsikter. Det här tillvägagångssättet används med fördel i okoncenterade grupper, då det garanterar en bättre ordning.

Om någon står ensam i sitt hörn, bör du ställa dig där och leda övningen därifrån. Den eleven bör dessutom framhävas som extra modig som gått ensam till ett hörn.

När varje hörn presenterar sig är det viktigt, att resten av gruppen lyssnar. Det gäller att argumentera för sitt hörn, inte att angripa de andra för att de har en annan åsikt.

Det fjärde, öppna hörnet rymmer ofta många åsikter. Låt alla som vill få komma till tals.

Du kommer säkert på fler övningar men de här kan vara en hjälp att komma igång.

Litteraturtips

Stora syndboken (9-12 år)

Av Lisa Bjärbo och Elin Lindell

Natur och Kultur 2006

En rolig faktabok för barn om de sju dödssynderna: Mobba, fuska, svika, ljuga, härma och snacka skit.

Stora Syndboken är full av berättelser, brev, tips, spel, lekar, fakta och fniss. Här kan du läsa om Anton, som mobbade en kille i ett helt år. Och om Gabriella, som svek sin bästis för att verka cool. Eller om Astrid, som ljuger varje torsdag om att hon går på breakdance. Du kan göra ett test för att se om du är en riktig svikare. Du kan spela Stora Syndspelet, eller läsa om några av de värsta lögnhalsarna och fuskarna i historien.

Du lovade (7-9 år)

av Inger Frimansson, bild Suzane Crépault

Bonnierutbildning 2009

Du lovade" är en bok som vänder sig till barn som just har lärt sig läsa. Det är den fjärde boken om flickan Sofie.

Sofies kompis Krille är rädd. Han har blivit stoppad av en gubbe som ville att han skulle hoppa in i hans bil och visa vägen. Gubben hade blivit arg när Krille inte ville stiga in i bilen, men Krille vill inte berätta vad som hänt för någon vuxen. Sofie lovar att inte heller säga något, men när hon kommer hem kan hon inte hålla sig utan berättar allt för pappa och mamma. Det skulle hon inte ha gjort ...

Klart som korvspad, Astrakan (6-9 år)

av Katarina Kieri

illustratör/fotograf Sara Teleman

Rabén och Sjögren 2008

Fröken Sverige vill hela tiden att Astrakan och de andra i klassen ska rita fantasigrejer. "Rita ett fantasi-hus!", "Rita en fantasi-fågel!" Astrakan fattar inte varför - hon gillar sitt hus som det är. Hon kommer inte på någonting att rita heller. Hennes kompis Josef däremot ritat ett jättestort hus med pool och allt. Det är nog den där poolen som ställer till det. Just precis när det är som tystast i klassen råkar Astrakan säga att hon kan simma. Fast innerst inne vet hon ju att hon inte alls kan. Hon kan bara göra rätt med armarna men inte med benen. Än.

Så kommer den hemska dagen då klassen ska till badhuset. Astrakan står på bassängkanten och huttrar medan alla väntar på att få se hennes simtag. Hur ska hon nu slingra sig ur det här?

Fler böcker av Frida Nilsson:

alla utgivna på Natur och Kultur

Kråkans otroliga liftarsemester (2004) 8-13 år

Apstjärnan (2005) 8-11 år

Hedvig! (2005) 6-9 år

Hedvig och sommaren med Steken (2007) 6-9 år

Hedvig och Hardemos prinsessa (2009) 6-9 år

Jag, Dante och miljonerna (2008) 6-9 år

Kontakta ert lokala bibliotek så kan ni säkert få tips på fler böcker!

Källor:

I gränslandet mellan scen och publik

av Jeannette Roos Sjöberg.

Lärrarhandledning för- och efterarbete TEATER

av Lotta Andersson Länsteatern Örebro och Janne Rindar
Örebro Kulturskola

Att öppna nya världar

av Karin Helander

En handledning om att gå på teater med barn i
förskola och skola.

Har du några frågor?

Tveka inte - ring oss!

Det är kul med respons från eleverna.

De får gärna skicka brev/maila oss!

Lycka till! Vi ses på teatern!

TEATER MARTIN MUTTER

Teater Martin Mutter

Box 369

701 47 ÖREBRO

Tel 019-10 10 24

E-post: info@martinmutter.com

www.martinmutter.com